

Maade indrømme. Jeg kan ikke Andet end stemme for Loven; den gaar i en Retning, som forekommer mig at være rigtig, skøndt jeg ganske vist ikke sætter stor Pris paa den i den Form, hvori det er muligt at faae den ud. Jeg skal imidlertid stemme for Lovforslaget paa ethvert Trin, naar det blot er muligt at faae det igjennem. Det Naturlige vilde være at slaae en tyk Streg over al den Omhu, man viser Landet i saa Henseende, og at behandle denne ene Vare, som der her er Tale om, accurat som alle andre Varer; man skulde da nok faae at see, at der ikke er nogen Fare derved. En saadan Ret kan nu imidlertid ikke opnaaes, uden at man betaler den i dyre Domme, og derfor troer jeg, at den ikke er meget værd, men ifølge Sagens Natur og min Natur kan jeg ikke stemme imod Loven. Jeg kan heller ikke see den store Trang til Loven, naar der kun er Tale om Handel; thi vi ere ikke saa kittede paa Landet, at vi, naar vi mangle Brændevin, jo nok kunne faae det alligevel; kunne vi ikke faae det paa anden Maade, laane vi det hos vor Nabo eller sende Bud med Fragtmanden efter det. Men fleer der blot noget Fremskridt, selv om det er et noget dyrt Fremskridt, skal jeg stemme for Sagen for at faae den ud af Verden, thi det er en Sag, som der er gjort mere ud af end den er værd.

Th. Nielsen: Det ærede Medlem for Thisted (Sagd) frygtede for — ialfald syntes det indirecte at ligge i hans Tale — at Forbrugsforeningerne vilde befordre Brændeviinsdrifningen, idet han sagde, at han havde ikke meget tilovers for de Foreninger, som ikke kunde undvære Brændevin. Jeg troer, at den Omhu, som man viser for at hindre Brændeviinsdrif paa Landet, er nødvendig, og jeg nærer heller ikke den Frygt, som det ærede Medlem for Thisted har, at Forbrugsforeningerne skulde befordre Brændeviinsdrif; jeg troer snarere, at de hæmme den. Næst den religiøse Opvækkelse, der er gaaet ud over Landet, troer jeg man tør sige, at den borgerlige Frihed og de mange Foreninger have havt en stor Indflydelse paa, at Sædeligheden er bleven bedre. Vel sagde det ærede

Medlem ligeoverfor (Kotwitt), at han ikke godt forstaaer, hvorledes man kan forene et timeligt og et aandeligt Formaal, men dette forstaaer jeg ikke; thi jeg synes at man meget godt kan forene disse to Formaal. Det ærede Medlem sagde, at man kunde løbe fra Forebraget til Brændeviinsflasken; men hvor i al Verden kan man sikkre sig derimod? Er det ærede Medlem sikket derimod, naar Foll sidde i Kirken, naar de gaar til Grundlovsfest eller hviletsomhelst andet Sted, og dog er der jo ikke Tale om, at man vil lægge Hindringer iveien i saa Henseende, eller at det engang var godt at gjøre det. Endvidere sagde det ærede Medlem for Thisted (Sagd), at jeg kjendte meget lidt til Foreningen i Thisted, og dert har han ganske vist paa en Maade Ret; jeg veed ikke, om dens Medlemmer ere Embedsmænd eller Haandværkere eller hvad de ere, men jeg troer dog ikke, at den lukker sig for Haandværkere. Ganske vist har jeg ikke seet Foreningen nærvæd, men jeg siger, at de Vestræbelse, der udgaar fra den, og den Mand, fra hvem de ere udgaaede, have store Fortjenester. Jeg har sagt, at det Grundlag, han har angivet, er et i Sandhed godt Grundlag, og det maa jeg vel have Lov til at sige. Jeg kan ikke forstaae den Omhu og Frygt, man har i denne Henseende, og det er min fulde Overbevisning, at er der Noget, som skal sædeliggjøre og dygtiggjøre Arbejdsclassen i Byerne og Huusmandsclassen paa Landet, maa det være Foreninger, hvori de samles med Medborgere, hvori de komme til at forstaae, at de ere Menneffer og Borgere og have Betydning som saadanne. Er der Noget, der skal hjælpe i saa Henseende, er det Foreningsfriheden; vil man hæmme den, da lægge man Skat paa saadanne Foreninger, men ellers gjøre man det ikke.

Roch: Jeg maa være meget uheldig med at udtrykke mig, thi ogsaa det ærede Medlem for Odense Amts Hte. Valgkreds (G. M. Petersen) har ikke forstaaet, hvad jeg troer gjentagne Gange at have sagt. Jeg har ikke benægtet, at Kroeterne paa Landet have Tillidselse til at sælge Brændevin ud af Huset, men jeg har benægtet, at de have Tillidselse